

Гордієнко Валентина Павлівна

ОСОБЛИВОСТІ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ БІРЖОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Перехід до ринкової економіки і ринкових відносин, активне формування інфраструктури ринку, лібералізація національних економічних зв'язків, глобалізація економіки - ці та інші зміни висунули нові вимоги до фахівців економічного спрямування, зокрема біржової діяльності.

Кількість бірж (без урахування фондових бірж та їх філій) в Україні на 1 січня 2011 р. складає 537 бірж. Зокрема, кількість універсальних бірж становить 106, товарних і товарно-сировинних - 368, агропромислових - 25, інших - 38. Активний розвиток біржової торгівлі як складова євроінтеграції нашої держави ставить перед сучасними освітніми закладами завдання - підготувати конкурентоспроможного спеціаліста біржової діяльності, враховуючи вимоги нового інформаційного суспільства. На сьогодні відсутнє чітке усвідомлення особливостей професійної діяльності біржовика. Узагальнивши наявний досвід професійної підготовки брокерів, маклерів, дилерів, можна зробити висновок, що сучасний фахівець біржової діяльності - це насамперед високоосвічений спеціаліст, який через призму національної й загальнолюдської культури здійснює креативну вузько специфічну комунікацію з метою укладання певних прибуткових торговельних біржових угод.

Біржова діяльність вимагає від молодшого спеціаліста неабиякої фахової підготовки. На виробництві молодший спеціаліст виступає в ролі безпосереднього виробника, менеджера, організатора виробництва, якому необхідно вміти в комплексі застосовувати технічні, технологічні, економічні та мовні знання при вирішенні складних, типових та нетипових професійних завдань.

На цьому ринку праці конкурентоспроможними будуть лише посередники, добре ознайомлені з умовами реалізації або закупівлі товарів, станом поточної біржової кон'юнктури, які в найкоротші строки можуть зблизити продавця й покупця між собою.

Біржове посередництво сприяє прискоренню товарних і грошових потоків, подальшому росту виробництва необхідної продукції, мінімізації зв'язаних з цим витрат. Біржова торгівля не допускає автаркії (територіальної економічної замкнутості), активно проникає на регіональні товарні ринки, сприяє формуванню ефективних міжрегіональних зв'язків між продавцями і покупцями. Крім того, через механізм форвардних і ф'ючерсних угод біржа дозволяє пов'язати не лише поточні, але і перспективні взаємні інтереси продавців і покупців товарів. Такий інтегративний характер виробничої діяльності майбутнього молодшого спеціаліста біржової діяльності потребує нового типу мислення та якісно нових професійних умінь.

Ми виокремили низку вимог до фахівця біржової діяльності, які формують його компетентність, відзначимо здатність застосовувати професійні уміння і навички при вирішенні нестандартних виробничих ситуацій та задач; уміння визначати і прогнозувати конкурентоспроможний асортимент послуг для різних типів підприємств переробних галузей; уміння вирішувати технічну, технологічну та економічну доцільність думок і пропозицій при розв'язанні конкретних виробничих проблем; уміння аналізувати, узагальнювати та прогнозувати результати власної діяльності як у межах однієї біржі, так і всієї галузі; уміння визначати ціну і якість продукції, встановлювати фактори, що її зумовлюють, для виявлення й попередження вад продукції, з метою забезпечення її конкурентоспроможності.[2]

Спеціалісту біржової діяльності необхідно мати наступні професійні якості: розвинене оперативне й аналітичне мислення; хорошу пам'ять; оперативність в ухваленні рішень; емоційну

стійкість, самовладання; спостережливість; самокритичність; помірну товариськість, що поєднується з умінням слухати клієнта; хорошу дикцію; зовнішню привабливість; високу працездатність.

Невизначеність із соціальним замовленням або його відсутністю, динамічна кон'юнктура ринку праці потребують підвищення професійної мобільності молодшого спеціаліста біржової діяльності й тим самим роблять необхідними цілий ряд особистих якостей: самостійність, творчий підхід до справи, вміння постійно навчатися, контактність, здатність до співпраці, соціальна та професійна відповідальність.

Професійна підготовка молодших спеціалістів біржової діяльності має здійснюватися з урахуванням змін на ринку праці.

Професійна підготовка повинна успішно реагувати на виникнення нових професій та спеціальностей; введення нового обладнання; застосування новітніх технологій; потребу суспільства в перепідготовці фахівців.[1] Разом з тим варто пам'ятати, що система професійної підготовки складалася в умовах, коли зміни структури економіки та зайнятості відбувалися не так швидко, як у сучасному світі.

Отже, виходячи із загальних засад професійної підготовки молодших спеціалістів економічного фаху, зазначимо, що професійна підготовка молодшого спеціаліста біржової діяльності в умовах ринку має передбачити наскрізну професіоналізацію навчальної інформації на основі врахування завдань майбутньої професійної діяльності інтегративного характеру у відповідності до професійних умінь і навичок молодшого спеціаліста. Усе це дасть змогу забезпечити підготовку молодшого спеціаліста, здатного вирішувати складні виробничі завдання в умовах ринку.

Література:

1. Професійна підготовка фахівців в умовах оновленої парадигми освіти: зб. наук. пр. / М-во культури і мистецтв України; [редкол. Г.Є. Гребенюк, Т. О. Дмитренко, С. О. Сисоєва та ін.]. - Харків: Каравела, 1999.- 136 с.; 21 см. - (Серія: Проблеми сучасного мистецтва і культури).
2. Семенов О. Українська мова: професійне спрямування - біржова діяльність : [навч. посіб.] / О.Семенов, В.Гордієнко. - К.: ОптіМет, 2007. - 220 с.